

Motion till riksdagen 2025/26:2286

av **Linnéa Wickman m.fl. (S)**

Åtgärder för att nå en långsiktigt hållbar fiskeripolitik i Östersjön

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att pausa industrifisket i Östersjön och stärka det småskaliga kustfisket samt driva på för ökat samarbete med andra Östersjöländer för en långsiktigt hållbar förvaltning av fisket och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att driva på för förändrad skyddsstatus för skarv i EU och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Östersjön är ett av världens mest sårbara inlandhav. Forskare och småskaliga kustfiskare har under lång tid varnat för att det hårda fisketrycket från det storskaliga industrifisket har drivit strömmingsbestånden i Östersjön till historiskt låga nivåer. I takt med att bestånden har minskat har industrifisket rapporterat in en abnorm ökning av fångster. Enligt Internationella havsforskningsrådet (Ices) har lekbiomassan minskat dramatiskt. Strömmingen är en nyckelart i ekosystemet, vilket gör att de kraftiga minskningarna av större strömming får stora konsekvenser för havsmiljön.

Trots den alarmerande situationen valde regeringen under 2024 att rösta för fördubblat fiske i centrala Östersjön vid kvotförhandlingarna i EU:s ministerråd. Det är beslut som riskerar att förvärra istället för att vända utvecklingen. Läget är så pass kritiskt för sill och strömming att det riskerar att få irreversibla konsekvenser för både ekosystemen och de småskaliga kustfiskare som finns kvar i våra kustsamhällen. När strömmingsbestånden utarmas så hotar det också framtiden för det småskaliga fisket. Fiskbestånden slås i praktiken ut av ett fåtal industritrålare, vars fångster mals ner till fiskmjöl till laxodling och minkuppuppfödning.

En paus för industrifisket i Östersjön är därför nödvändig för att strömmingen och andra arter ska ha en chans att återhämta sig och bestånden bli långsiktigt livskraftiga.

Att inte agera nu innebär att vi riskerar att förlora ett unikt ekosystem, där strömmingen riskerar att gå samma öde till mötes som Östersjötorsken.

Ett annat hot mot strömmingsbestånden är predation från skarv och säl. Sverige behöver agera kraftfullt inom EU för att förändra skarvens skyddsstatus så att det blir möjligt att bedriva en mer offensiv förvaltning och jakt. Det finns anledning att överväga hur skyddet av fiskevårdsområden kan uppvärderas i fall där det uppstår målkonflikter som påverkar förutsättningarna för skydds jakt och andra åtgärder.

För att nå långsiktig förändring krävs dessutom ökade ansträngningar från svensk sida gentemot Finland och andra Östersjöländer. Östersjön är ett gemensamt innanhav, och fler länder behöver ta ansvar för att genomföra gemensamma åtgärder som räddar strömmingsbestånden. Det kan Sverige inte göra ensamt, även om det är positivt med permanent utflyttad trålgräns och andra insatser Sverige som land kan besluta om ensidigt. Sverige bör ta ett initiativ, utöver insatser i EU för en hållbar fiskeripolitik, med relevanta länder för att skapa en gemensam problembild i syfte att nå en samsyn kring behovet av en hållbar förvaltning och den akuta situationen. Genom att ta fram en återhämtningsplan för Östersjön kan en mer hållbar fiskeripolitik uppnås.

Ett stopp för industrifisket behöver också kombineras med insatser för att stärka kustfiskets roll i hela regionen. De småskaliga kustfiskarna spelar en viktig roll i våra kustsamhällen. De bidrar med arbetstillfällen och kulturarv, men också med regional livsmedelsförsörjning. I en tid där frågor om beredskap är mer aktuella än på länge måste vi värna deras möjlighet att fortsätta fiska och leverera lokalt fångad mat till våra regioner.

För att Östersjön ska kunna återhämta sig och för att det småskaliga kustfisket ska överleva krävs att Sverige tar ett tydligt ledarskap – både nationellt, i EU och i samarbete med våra grannländer. Det handlar om att sätta långsiktigt hållbara bestånd och ett levande kustfiske före kortsiktiga vinster för några få företag och industritrålare.

Linnéa Wickman (S)

Sanna Backeskog (S)

Patrik Lundqvist (S)

Kristoffer Lindberg (S)